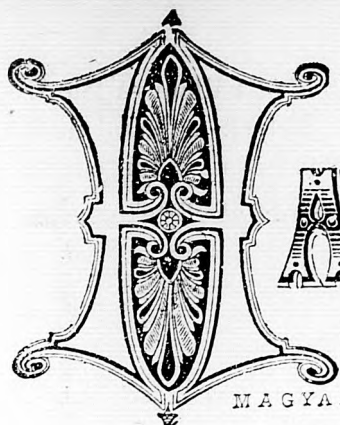

Budapest, 1882. Oktober 29.

41. szám.

HARMONIA

ZENÉSZETI KÖZLÖNY.

MAGYARORSZÁG ÉS A KÜLFÖLD MŰVÉSZEINEK
HETISZEMLÉJE.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

ERNEY JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL:

váci-utca 3. szám, a „HARMONIA“ társulat
zeneműkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	6 frt
Félévre	3 frt
Negyedévre	1 frt 50 kr.

Tua Teresina.

Egyre hangoztatják napjainkban ama panaszt, hogy új tehetségek keletkezésében a jelen igen szűkiben van. Hogy e panasz nem állja helyét, semmi sem bizonyítja oly behatóan, mint épen a jelen maga. Így ismét *Tua Teresina* k. a.-ban, kinek arcképe mai számunkat díszíti, új csillagot üdvözölhetünk a hegedűművészet egén, mely ma este a budapesti népszínházban fog tündökölni.

A fiatal hegedűművész eddigi utjában óriási diadalokat aratott, sőt tudvalevőleg, a hidegen fogadó Berlinben, az ottani koronahercegi feleségek és aristokratia részéről a legnagyobb kitüntetésekben részesült. *Tua Teresina* k. a. jelenleg, az adatok szerint, 15 éves. Atyja, egyszerű kézműves létére, igen szenvedélyes zenész volt, anyja pedig, még jelenleg is a guitarre-on, mely zenehangszer mindenesetre mai nap csakis még Spanyol- és Olaszországban dívik, a legelső művésznők közé soroztatik. — Teresina öt éves korában kezdte a hegedűjáték tanulását, hét éves korában a nyilvánosság elé lépett, de szerencséjére nem járták be vele a világot mint csodagyermek. Ez utóbbit a spanyol királynőnek köszönheti, ki felismervén a leány rendkívüli tehetségét átvállalta kiképeztetésének költségeit, azon kikötéssel azonban, hogy ezentúl hangversenyezni neki nem szabad, hanem beható tanulmányokra kell adnia magát. Ezt meg is tevé, és csakis a párisi konservatorium productióiban vett részt. Egy félév óta Olaszországban hangversenyezett.

Ma este a budapesti közönségnek lesz alkalma őt hallani és fölötte itélni, és azt hisszük, hogy ha mind ama kritikák, melyek a fiatal művészről dicséretére válnak, beteljesülnek — amin kételkedni semmi okunk nincsen! — itteni fellépését is a legnagyobb siker fogja koronázni.

B. S.

A Stomfay család.

Csiky Gergely háromfelvonásos színműve. — Először előadatott a nemzeti színházban, október 20-án.

Csiky Gergely, kinek a drámai műsor több jóra való és sok eredetiséggel írott színművet köszönhet, a »Stomfay család«-jával gazdagítja ismét a nemzeti színház repertoirejét, bár sajnálattal kell kijelentanünk, hogy Csiky ezen műve igen visszamarad az előbbiektől.

A »Stomfay család« meséje, melyet a szerző legújabb művében drámailag dolgozott fel, két, tökéletesen befejezett színműnek tárgyát tartalmazza.

Az elsőben Stomfay képviselővel ismerkedünk meg, ki igen veszélyes betegségtől kiroztatik és az örökségre váró »drága« rokonokat betegsége körül összegyűlve látván, végrendeletét akarja elkészíteni. Megtudjuk, hogy mint fiatal ember balházasságot kötött, amely, miután annak kötésénél készakarva formai hibákat követtek el, később érvénytelennek nyilvánított. Stomfay, nejét, egy egyszerű erdész leányát, elhagyta és mint látszik, el is felejtette. Most, midőn halálát közeledni érzi, az ő Bertha testvére emlékezteti őt, hogy van még neki (Stomfaynak) egy leánya, melynek nevet adni kötelessége. Őseibeni kevélykedése és atyai szeretete közti harc, továbbá az ő és leánya közti érzékeny jelenet után, eltökéli végre magát, hogy hibáját az által fogja jóvá tenni, hogy az elhagyottat ismét — de becsületes úton — nőül veszi. Végre Bertha a Stomfay halálának hírére váró rokonokat, egy nem remélt hírrel lepi meg. »Mehalt?« kérdik azok színlelt fájdalommal. »Nem«, felel Bertha, »ő — megnősült.« »Kit vett el?« »Nejét!« »Borzasztó!« Erre a függöny legördül és a közönség zajos tapsaira a szerző háromszor jelenik meg a lámpák előtt.

Következik a második felvonás és egyszersmind a második darab, melynek cselekvő személyeivel azonban már az elsőben találkoztunk. Két fiatal ember, mindkettő Stomfay rokona, véletlenül annak (Stomfay) leányával megismerkedett. Az egyik, Barnabás, Margitba — ez a leánynak neve — fölig szerelmes, de szerelme visszhangra nem talál. Margitnak ugyanis sokkal jobban tetszik az együgyű, negédes Vilmos, mint az egyenes, tetőtől talpig derék Barnabás, amiért utóbbit meg is kosarazza és amannak ajándékozza szívét. De Vilmos elég okos, hogy azt szerényen visszautasítsa, és csakis akkor lép fel mint igazi kérő, midőn Margit egyszerre Stomfay örökösévé lesz. A házasság elé csakis egy akadály gördül, és ez Vilmos anyjának esztelen göggye, nem akarván, hogy fia egy erdész leányát »anyósának« titulálja. Ez Stomfay asszony tudomására jó, mi őt

azon elhatározásra bírja, hogy gyermekétől egészen megválk. Erre férjének házáat elhagyja, anélkül, hogy leányának elutazása valódi okát elárulná.

A harmadik felvonásban történnék a kézfogó, de a leány megtudja ama szégyent, melyet anyjára hoztak, megismeri Vilmos semmirevalóságát és kezét Barnabásnak adja. Lehetséges, és tán megmagyarázhatónak is találjuk, hogy egy tapasztalatlan kis leány könnyen beleszerethet egy szépen frizirozott divatbábuba, beismerjük azt is, hogy egy véletlen szeméit megnyitják, úgy hogy szive a nem méltó ideáltól elfordul; de hogy a leány azután rögtön másba szeret, egy kissé elhamarkodottnak tűnik fel előttünk.

Azonban ez Csiky Gergely darabjának legkisebb hibája volna. A betegséges szentimentalizmus, mely az egész darabon áthúzódik, nagyon is emlékeztet azon érzékenyítő darabokra, melyek egy időben igen divatosak és kedveltek voltak. Az a gyakori átmenet ezen szentimentalizmusból a drasztikus komikumba sem helyes, mert a szentimentalizmusba humort ámbár lehet vegyíteni de soha bohózatosságot. Némely jelenetek erőltetettsége is, melyek feladata, hogy a cselekvényt előretőlják, olyannyira szembeugró, hogy azt említés nélkül nem hagyhatjuk. Csiky némelykor úgy bánik személyeivel, mintha fabábúk lennének. Hallgatódzni, ide-oda sétálgatni és azután egyszerre megjelenni hagyja azokat: a mint épen céljaira alkalmasnak találja, úgy hogy annyira hatásvadászóvá lesz, hogy gyakran a mellett az igazság motiválásáról egészen megfeledkezik.

És mégis mi tulajdonképen az, a mi e darabnak — mindenestre nem nagy — de sikerét, melyet aratott, előmozdította. Erre a felelet: első sorban a mai különös sympathia, melynek Csiky közönségünknel örvend. Másodizben pedig a dráma némely jellemeinek originális vonásokkal való ábrázolása, melyek határozott individuálitássá alakulnak. Ilyen jellemelek: Barnabás, Bertha és Vilmos anyja. Ezen originális vonással bírnak még a darab néhány más alakjai is (pl. Barnabás atyja, Stomfay Kázmér, Vilmos) csak hogy ezek igen is túlozva vannak. A főalak (Stomfay) maga semmi érdeket nem gerjeszt, míg ellenben Margit anyjára több gond van fordítva. Néhány elmésség, élce, stb. nem keveset használt a közönség mulattatására. De leginkább köszönheti a darab sikerét a szereplőknek, kik minden tőlük kitelhetőt megtettek. Legnagyobb tetszésben részesült Csillag Teréz k. a., ki Margit szerepében egy valóban fényes alakítást nyújtott. Molnár nének (Bertha) és Felekynének (Margit anyja) sikerült momentumjai voltak, épúgy Halmi (Barnabás), Vizváry (Kázmér) és Felekyné (Lipóczi). Adorján Bertha k. a., színésziskolánk egyik reményteljes növendéke, ez alkalommal először mutatta be magát nagyobb szerepben.

T Á R C A.

Paganini hegedűje.

(Egy kis történet a művész-világból.)

A mult évszázad végén, egy gyönyörű tavaszi reggelen, Potocki lengyel gróf parkjában hangos pisztoly-durranás volt hallható.

A cselédség e szokatlan zajra rögtön a parkba futott, s ime egy jazmin bokor alatt egy ifjú hulláját pillanták meg, szétzúzott agygyal, mellette kilőtt pisztolylyal, s baljában egy görcsösen tartott hajfűrrel, mely a bájoló grófhölgyéhez volt hasonló.

A szerencsétlen öngyilkos mellett egy hegedű hevert; erről ismertek rá a boldogtalanra, hogy ő nem volt senki más, mint egy ifjú zenész, ki kevéssel ezelőtt jött a kastélyba, hol a bájoló grófhölgyével ismerkedék meg.

Öngyilkosságának oka bizonyára boldogtalan szerelem volt.

A grófhölgy kegyelettel viseltetett a szerencsétlen iránt, s apját kérte meg, hogy legyen szabad eltemettetnie a zenészt, a lányka anyja mellé, oda a park kertjébe. Potocki megengedé, s a temetés megtörtént.

Hogy pedig még inkább tudva legyen, ki fekszik az igénytelen sírban, a lányka fátyollal köté be a talált hegedűt, s felfüggeszté a sír fölé. — Ott ázott, száradt a hegedű esőben, napon, egy egész évig, midőn a kedves lányka is közelebb jutott kedveséhez — a sírba. A gyermektestvérek ekkor — nem lévén többé, aki őket a hegedű rontásától vissza tartóztassa — leakaszták a hangszert a sírról, szobájukba vitték, és volt kínja a hegedűnek reggeltől estig, rémületes nyigatásokat kellvén kiállania.

Nemsokáig tartott azonban dicsősége, mert a kis grófok tettek róla, hogy a hegedű nyaka eltört.

Az egyik gyermek sírva fakadt, a másik elkacagta magát.

— Hahó, ne sirj — mondá a kacagó — majd csinállok én mindjárt valamit.

Ezzel az eleven gyermek leszaggatá a húrokat és madzag gyanánt kötvén a hegedűre, vigasztalva szólt testvéréhez:

— Ne sirj, ülj rá erre a hegedűre, én majd húzlak, és úgy fogunk szánkázni, hogy!

Es azután lett csakugyan szánkázás a hegedűn, mint a minőhez csak gyermekek értenek, úgy hogy künn a jégen fagyon a leggazdagabb bojár sem szánkázott kényelmesebben. — Végre elég volt abból annyi, oda dobták a kandalló mellé, jó lesz fűteni.

Néhány nap mulva cincogó hegedű hangzott a kastély alatt, kisérve keserves énektől. Hidegtől és éhségtől didergő koldus énekelt alamizsnáért. A cselédek behitták fölmelegedni és enni adtak neki. Az ember igen szánakozásgerjesztőnek látszott, úgy hogy egyik szobaleány megszánta őt, kihozta az összedarabolt hegedűt s megkínálta vele. Talán eladhatja valahol egy pár kopekéért. A koldus gondolkozott rajta: elfogadja-e az ajándékot, vagy sem? végre gondolva, hogy majd talán valahol meggyújtja s még melegedhetni is fog mellette, elfogadta.

Azután eltávozott a kastélyból a törött hegedűvel együtt. — Utközben jobban megvizsgálta a töredékes hangszert, s úgy találta, hogy fája szép, és meg is érdemlené talán a megigazitást. A legközelebbi városkában meg is tette, és saját hegedűjét eladva, ezzel koldulta végig útját egész Bécsig.

Bécsben pedig már ekkor is sok volt a korcsma, jó volt a ser, úgy hogy a jámbor koldus zenész, a legelső csapszékbe betérve az út fáradalmait kipihenendő, istenigazában neki fogott a serezésnek.

Szeme azonban tovább látott erszényénél, s így történt, hogy a mint összeszámolta kiadását, negyven krajcárral adós maradt.

Mikor pedig az embernek egy rongyos kabát és egy rongyos hegedű a birtoka, akkor nincs igen nagy hitele.

Az egyik birtoknak tehát ott kell maradni: akár a kabát, akár a hegedű.

A zálogot az utóbbi adta ki.

A hegedű ott maradt.

A hét végével azonban számolnia kellett a pincérnek, s hogy ne hegedűvel legyen kénytelen beszámolni, megkérte egy zeneszer-készítő ismerősét, — ki a híres Stoosch-nál dolgozott — hogy váltaná ki a hegedűt. Az megtette, s el is adta gazdájának öt váltóforintért.

Mikor pedig a hegedű Stoosch mester kezei között volt, az érdemes férfiú nagyot lélezett s jó kedvűen mondá magában:

— Öt forintért harmadfél száz darab aranyat kapni, meglehetősen mulatság!

És azzal rögtön hozzá is fogott a hegedű kijavításához, mert a hegedű minden eddigi birtokosai között (az elsőt, a legszerencsétlenebbet kivéve), bizonyára egyedül ő tudta, hogy e hangszer a híres *Amati*-tól van, a ki a legnevezetesebb hegedű készítő volt Cremonában, s kinek mintegy századdal előbb virágzó műhelyéből előkerült zeneszerek, most mind-meg annyian roppant magas értékűek.

Épen akkor mulatott Bécsben gróf Koháry, Magyarország művészetkedvelő főurainak egyik legelsője, kinek Stoosch a hegedűt 250 aranyért el is adta. Koháry csekélynek tartotta ez árat a hangszerért!

A nemes gróf ez időtől kezdve szent ereklje gyanánt hordozá magával utazásai közben a hegedűt, s a hol legérzelmesebb barátot óhajtott, ott csak hegedűjét vette elő, s a midőn annak húrjai elzengék az ő szívének, lelkének érzelmeit, nem egyszer kiálta fel:

— E hangszert nem adnám fél vagyonomért!

Madridban a nemes gróf egy olasz zenészszel ismerkedék meg, kinek neve Donelli, s a ki, midőn Koháry »Amatiját« meglátta, nem szünt meg a gróftól kérni, csak adja egy napig kölcsön a hegedűt, míg rajta egy hangversenyt fog tartani. A jó szívű magyar gróf szívesen teljesíté kívánatát, s átadá a hegedűt.

Donelli megígérte neki, hogy a hangversenyre személyesen fogja meghíni a gróftól. Koháry várt, óráról órára, Donelli nem érkezett el. Végre azt hitte, hogy a művészt bizonyosan valami baj érte, s rögtön el is küldötte egyik szolgáját.

A szolgálta visszajött, s urának azt a jelentést hozta: Donelli ezelőtt

mintegy ötödfél órával utazott el Olaszországba, s a hegedűt is elvitte magával.

Koháry vigasztalhatlan volt vesztésén, s Donellinek a hangszer kétszeres árát ígérte meg, csak adja vissza hegedűjét. Azonban Donellinek többé nem volt se híre se hamva. — A gróf azután mitsem halott róla.

Nem sok idővel ezután jött a nevezetes 1812-ik év. — Nápolyból gyönyörű hadsapat indult ki ez év elején, mely Napoleonnal Oroszországba volt indulandó. A csapat »Noble-garde«-nak nevezé magát, mint-hogy a legjelesebb, legelsőbb családok gyermekeiből állott. — Volt e csapatnak gyönyörű zenekara is, melynek karnagya — Donelli volt. Már akkor egész Nápoly bámulta pompás Amatiját, melynek miképeni birtokáról a művész persze nagy szépen hallgatott.

A »Noble-garde«-nak azonban szerencsétlen vége lőn Oroszországban. Kozákcsoport támadta meg, s az egész ezred elveszett egy szálig, birtokukat pedig elrabolták a kozákok. Egyik kozáknak egy hegedű jutott birtokába, a miről ő persze legkevésbé tudta, hogy Donellié volt, s a midőn a jó orosz Moszkvában a hegedűt egy rubelért eladta egy vándorló legénynek, esküdött égre földre, hogy életében sok földet bejárt, sokat látott, de olyan bolondra még eddig nem akadt, a ki egy rubelt adjon egy hegedűért.

Gróf Koháry épen Londonban volt, a midőn egy napon levelet kap Bécsből, melyet Stoosch mester irt, s a melyben meg volt írva, hogy ugyanazon Amati, mit egykor a nemes gróf tőle 250 aranyért vett, nála ismét kapható ezen árért, minthogy azt Moszkvában egy kozáktól egy vándorló legény vette meg, ez ismét eladta Boroszlóban ugyanannak, ki a hegedűt egykor Bécsben kiváltotta. Ettől vette meg Stoosch mester ismét, s tartja szerencséjének, ha a nemes grófnak ismét szolgálhat vele.

A gróf válasza abból állt, hogy a pénzt elküldötte előre, maga pedig rögtön elutazott a hegedűért. — Utját azonban Bécsből most Olaszországnak vette, hol a híres Paganini épen ekkor szabadult ki börtönéből, melybe, a nejjén féltékenységből elkövetett gyilkosság miatt jutott.

A művészetkedvelő gróf csakhamar megismerkedék Paganinivel, s egyszersmind meg is mutatá neki Amatiját.

A művész el volt ragadtatva a hangszer hangja által.

— Uram — mondá első hevében — kívánjon ön bármit, s én megadom e hegedűért.

— Eladni nem fogom soha — válaszolt Koháry.

— Ön vette kétszázötvenért, én adok háromszáz, négyszáz, ötszáz aranyat, vagy a mennyit tetszik

S azzal kezébe ragadta a hegedűt, hogy már most hadd kísértse meg ő is. És zengett a hangszer. Ilyen hangokat, ilyen darabot azonban csak Paganini képes teremteni. E zenében benn van minden, minden.

A gróf el volt ragadtatva a zene által. Paganini bevégezve rögtönzött darabját letette kezéből a hangszert, s kérdé:

— Tehát csakugyan nem adja el, signor comte e hangszert?

— El nem adom — válaszolt ihletten a gróf — hanem ha Olaszor-

szág legnagyobb zenésze egy magyarnak ajándékát meg nem veti, aján-
dékul odaadom.

A világ első hegedőse magyar főúrnak köszöné hangszerét, azt a
hangszert, melyért, midőn egy lord 40.000 frankot ajánlott, Paganini
szeme közé nevetett; azt a hangszert, melyről Malibran halála hírére azt
mondá maga Paganini:

— Most már senki más nem énekel, csak a csalogány és az én
Amatim!

Karmesteri állomás!

A Pécs városi zeneegylet zenekaránál a karmesteri állomás betöltendő. Ezen állomásra pályázni óhajtók kötelesek beigazolni, hogy valamely Conservatoriumot teljesen elvégeztek és képesek egy oly zenekar vezényletére, mely a zene minden nemére nézve nagy igényeknek megfelelni köteles. A pályázók még igazolni tartoznak, hogy **solisták** a **hegedűn** és a klasszikus zenében annyira jártasak, hogy symphoniák és kamarai hangversenyek betanítására és vezényletére képesek.

Évi fizetés 800 forint o. é.

A kellő okmányokkal felszerelt pályázati folyamodványok, melyhez az illető arcképe is csatolandó, folyó évi november hó 15-ig a „Harmonia” társulat igazgatóságához intézendők Budapesten, váci utca 3.

H a z a i h í r e k.

* **A nemzeti színház igazgatósága** tárgyalásba boesátkozott Bignio Lajos úrral, a bécsi udvari opera tagjával, hogy őt operánknak részére állandóan megnyerje. Ha a művész igényei nem túlzottak, úgy szerződtetése kétségkívül nyereség lenne operánkra nézve, melynél jó baritonista hiánya már régóta a legnagyobb kalamitások egyike.

* **Az Izsó Miklós** siremlékének fölllítása végett alakult bizottság folyó hó 26-án csütörtökön d. u. 7 órakor az írók s művészek társaságának helyiségeiben (nemz. színház bérháza) ülést tartott, melyre a bizottság tagjai meghívtak.

* **Horváth Attila**, a világtalan zongoraművész, f. hó 29-én Cegléden a színházban hangversenyt rendez **Saxlehner Emma** úrnő, a nemzeti színház tagjának

közreműködésével. A hangverseny műsorában Horváth Attila két saját szerzeménye is szerepel.

* **Ó-Becsén** f. hó 22-én kezdé meg előadásait **Szegedi Mihály** szinigazgató. A szintársulat iránt a közönség — az eddigi jelekből ítélve — elég meleg pártolást fog tanusítani.

* **Arany János irodalmi hagyatékára vonatkozólag** a „Hiresarnok” biztos forrásból arról értesül, hogy a nagy költő halála után közvetlen, fia László, **Szász Károly** jelenlétében, az asztalán levő összes kéziratokat betette és bezárta az asztal fiókjába, hol szintén nagyobb mennyiségű kéziratcsomagok fekszenek. Hogy e kéziratok mit tartalmaznak, arról még senkinek sincs biztos tudomása, de hogy Arany tényleg dolgozott „Buda halála” című eposzának a

megjelent első rész előszavában megígért folytatásán, azt úgy fia László, mint Szász Károly és Gyulai Pál is tudják, s csak az az irodalmilag fontos kérdés marad megoldatlan az irodalmi hagyaték átbuvárolásáig, hogy a hősköltemény teljes egész-e, vagy csak töredékek vannak meg belőle.

* **A nemzeti színház tagjai** közös megegyezés folytán elhatározták, hogy Arany János szobra javára f. hó 31-én a várszínházban előadást rendeznek.

* **Komáromi Mariška k. a.** a nemzeti színház újonnan szerződött tagja, Thomas „Mignon“ című operájának címszerepében fog először fellépni. Az előadás napja még nincs meghatározva.

* **Ifj. Ábrányi Kornélnak** „A képviselő-

jelölt“ című darabja, melyet a nemz. színház előadásra elfogadott, megváltoztatott címmel, mint „Marianne“ kerül színre. A próbákat már megkezdték belőle.

* **Büszke direktor.** Csóka Sándor, a kassai színház igazgatója kijelentette, hogy neki és társulatának nincsen szüksége a sajtó támogatására. Ennek következtében most már a Kassán megjelenő lapok soha egy szóval sem tesznek említést a színházról.

* **Bianchi Bianka k. a.** hír szerint novemberben a budapesti német színházban fog vendégszerepelni. Ez alkalomra néhány operanékest akarnak szerződtetni, hogy előadhassák „Lucia“, „Az ezred leánya“ és az „Alvajáró“ című dalműveket.

V i d é k.

Szeged, okt. 24. Hangverseny nyel összekötött színelőadás a tyroli árvizkárosultak javára. A szerencsétlen tyroliak iránt országsszerte föltámadt részvét, városunkban is megtermé a maga szép gyümölcsét. A városi köztörvényhatósági bizottság 2000 frtot szavazott meg s egy bizottságot küldött ki, hogy iparkodják társadalmi úton minél nagyobb összeget gyűjteni. A bizottság ennek elérésére gyűjtő-íveket boesátott ki, s elhatározta egy színi előadással egybekötött hangverseny tartását, mely 23-án ment végbe. A hangverseny sokat ígért, de keveset váltott be s két zenekari számot is tartalmazott, mely a költséget tetemesen növelte anélkül, hogy a művészi nyereséget a ráfordított összeggel arányban lett volna. E két zenekari szám volt Liszt Ferenc „Szózat és Hymnus“ átírata s Berlioz „Rákóczy Induló“-ja, mindkettő nagy zenekarra írva át. A zenekar pedig, amelynek a két számot előadni kellett, állott 29 emberből. Hogy mint ütött ki aztán az előadás, azt nem kell kommentálni akkor, mikor mindenki tudja, hogy Berlioz és Liszt

is milyen óriási zenekari masszával tudnak csak igazán hatni. Épen olyan a nagyzenekari mű kis zenekaron, mintha egy kezletlen emberre biznának egy sok gesztussal járó szavallatot. A művészetnek az ilyen eltorzított előadással nem hasznót, de kárt okozunk, mert inkább ne ösmerjünk meg valamit sehogy, mint rosszul. Ugyan micsoda fogalma támadhat annak, aki már annyit hallott Berliozról, Lisztről s a náluk található orchester effektusokról, mikor meghallotta a kis zenekari gyöngye produkciót s az elhalványodott előadást Langer Viktor, a dirigens legjobb akaratát nem akarom kétségbe vonni, de sokkal több hasznót tett volna, ha egy kisebb követelményű művet, praecis ad elő. — Temesváryné asszony nagy hatással szavallta el Pósa Lajos ez alkalomra írt költeményét „A gyászoló Tyrol“. Temesváryné, a vidék egyik legkitünőbb színésznője — ki a nyáron a fővárosban is méltó föltűnést keltett — ssavallata a hangverseny egyik legélvezetesebb száma volt. Mohr Manó, zenedei tanár Chopin „B-moll Scherzo“-ját játszotta elég ügyes technikával, de kevés

musikális Anschlag és fölfogással. Réthi Laura, a szintársulat népszimfőzene-kesnője „Népdalok“-at énekelt esinosan. Daubrawszki Viktor, zenedei tanár Vieuxtemps „Moreceau de Salon“-ját játszotta ügyesen. — A második szakaszban a szintársulat Offenbach szeretetreméltó, kedves kis ope-

rettjét a „Fortunio dalá“-t adta elő. A szereplők közül különösen Aradi Emilia tűnt ki, úgy kedves játékával, mint esinos énekével. A színház nagyon szépen megtelt s így a kitűzött jótékony célra szép jövedelem marad.

Alföldi zenebarát.

Külföldi hírek.

‡ **Doppler Ferenc**, kinek „Szép Melusina“ című balletjét közelebb adták elő nagy sikerrel a bécsi udvari operaszínházban, jelenleg az „An der Wien“ számára operettet ír, melynek szövege Zell és Gené-től való. Reménylik, hogy az operette még az idény folyamán színe kerül.

‡ **Gerster Etelka** közelebb Boroszlóban, Drezdában, Stettinben és Danzigban rendezett hangversenyeket, legutóbb pedig, e hó 19 én közreműködött a lipesei „Gewandhaus“-hangversenyben. Mindenütt ropant sikert aratott, és mindannyiszor meg kellett műsorát néhány számmal toldania. Legközelebb a művésznő Berlinben és Königsbergben fog énekelni, azután pedig Oroszországba megy, ahol részint hangversenyekben, részint operai előadásokban fog föllépni.

‡ **Dévay Janka kisasszonyt** a jövő nyári idényre Berlinbe szerződtették a Kroll-féle színházhoz.

‡ **Shakspere „Perikles“-e** e hó 20-án került először színe Münchenben, Possart Ernő fordításában és Perfall zenéjével. A darab nagy sikert aratott.

‡ **Essipoff Annette** híres zongoraművésznő, a jövő hónapban nagyobb művészeti körútra indul Németországba és Orosz-

országba. Varsóban két hangversenyért 4000 rubelt kap. Januáriusban a művésznő Párisban és Franciaország nagyobb városaiban fog hangversenyezni, azután Spanyolországba és Olaszországba megy.

‡ **Sarah Bernhardt** a jövő tavasszal ismét művészeti körútra indul, ha t. i. meg tud egyezni impreszáriójával, a kitől három hónapra — mit gondolnak önök, mennyit követel? — Csak egy millió és hétszáz ezer frankot!

‡ **Byron „Sardanapal“-jához** zenét írt Duvernoy Alfonz. A partitúra valóságos opera, három részben, magán szólamokkal és karokkal. A télen elő fogják adni a „Chatelet“-színház egyik hangversenyében.

‡ **A párisi „Folies-Dramatiques“ színházban** nagy sikert aratott a napokban Louis Varnay háromfelvonásos új víg operája „Fantan la Tulipe“, melynek szövegét Ferrer és Prévot írták.

‡ **Marschnernek** eddig ismeretlen operáját fedezte fei közelebb Perfall intendans a müncheni kir. könyvtárban. Az opera címe „Sangeskönig Hierne“. Hogy mi módon került a mű a müncheni könyvtárba, azt nem lehetett kideríteni, de annyi tény, hogy még sehol elő nem adták.

Kiadótulajdonos: a „HARMONIA“ magyar zeneművészek részvénytársulata

A társulat hirdetései.

NEMECSKE JÓZSEF

BÉCS.

== **Mignon** == zongorák. Tartós kitűnő hangszerek
Különösen ajánlatosak iskolák számára.

CARL HAMBURGER

zongoragyáros

— B É C S. —

Kitűnő zongorák.

Kitűnő zongorák.

J. HEITZMANN és FIA

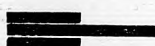
cs. kir. udvari zongoragyáros

Bécsben.

Első rangú gyár, mely különösen arról nevezetes, hogy a legtartósabb hangszereket készíti. Zongorái az egész világon el vannak terjedve. S mindenütt egyaránt kelendőségnek és kedveltségnek örvendenek. Birja a legmagasabb kitüntetések.

MARTIN WESSZELY

zongoragyáros

— B É C S —

különös specialitás az úgynevezett „Diminutiv“ zongora, legkisebb alak s mégis erős, tömör hang. Bár milyen kicsi szobában is elfér. Az egész zongora 1½ méter. Különféle érmek.

HOYER

vonó-hangszer készítő

Égerben, (Csehország).

Gyönyörű imitációk különösen műkedvelők figyelmébe ajánlhatók.

!! Zene ujdonságok !!

1. »Sárosi nóta« (esárdás), könnyű tetszetős zongoradarab	1 frt — kr.
2. »Magyar rögtönzet« Gaal Ferenc, magyar irányú szalondarab, különösen a jobb zenét művelőknek	— » 75 »
3. »Gyermekélet« tiz fokozatos és jellemző zongoradarab Somogyi Mór-tól	1 » — »
4. »Paula rezgő« csinos táncdarab, szerző Grechenek Béla	— » 60 »
5. »Nefelejts« lengyelke, szerző Kiss Béla	— » 60 »
6. »Gyöngyvirág« keringő, szerző Somogyi Mór	1 » — »
7. »Nana-keringő«, szerző Bánfi Sándor	1 » 20 »

!! Dalegyletek figyelmébe !!

Következő új férfi négyesek jelentek meg, s kaphatók a társulat nemzeti zeneműkereskedésében

Erkel Ferenc, Takarodó	Ara 1 frt — kr.
Huber Károly, Húzzad cigány	» 1 » — »
» » 1. sz. Nem nézek én, minek néznék	} » 1 » — »
» » 2. sz. Esik eső, csókeső esik	
» » Harmonia induló	» — » 60 »
» » Vartyogi dalnokverseny	» 15 » — »
» » Nász dal	» 1 » — »
» » Hullámszik a tiszta buza	} » 1 » — »
» » Zöld leveles fehérvirágos akácfa	
Serly Lajos, Éji zene	» — » 60 »
Sigmond Akos, Szerenád	» 1 » — »

41. szám.

HARMONIA

ZENÉSZETI KÖZLÖNY.

MAGYARORSZÁG ÉS A KÜLFÖLD MŰVÉSZETÉNEK
HETI SZEMLÉJE.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

ERNEY JÓZSEF.

KIADÓTULAJDONOS:

A „HARMONIA” MAGYAR ZENEMŰVÉSZEK RÉSZVÉNYTÁRSULATA.

BUDAPEST.

NYOMT. IDŐSB. POLDINI EDE ES TÁRSA

1882.

Egyes szám ára 15 kr.

EMLEK-NAPTÁR.

Oktober 30-án.

1855. szül. Aggházi Károly, nemzeti zenedei tanár.

Oktober 31-én.

1821. szül. Willmers Rezső, zongoraművész és zeneszerző
Berlinben.

November 1-én.

1801. szül. Bellini V, operaszerző Cataniában. (Sicilia.)

November 2-án.

1739. szül. Dittersdorf Károly, zeneszerző Bécsben.

November 3-án.

1829. szül. Hellmesberger József, hegedűművész, a bécsi
zenede igazgatója Bécsben.

November 4-én.

1841. szül. Tausig Károly, zongoraművész Varsó mellett. Megh.
1871.

1847. halt meg Mendelssohn Bódog, Lipsében.

November 5-én.

1846. adatott elő legelőször Schumann C-dur Symphoniája Lipsében.

Ey.

A negyvenegyedik szám tartalma :

Tua Teresina.

A Stomfay család.

Tárca :

Paganini hegedűje.

Karmesteri állomás.

Hazai hírek.

Vidék.

Külföldi hírek.

Hirdetések.

A társulat zongora-termében következő hangszerek kaphatók és ajánlatnak :

Kitünő hazai gyártmány.

K O R I K B É L A

zongorakészítő Budapesten.

Szakértők véleményével támogatott kitünő hangszerek, melyek a magyar közönség figyelmébe ajánlatnak.

Javitást és bőrözést is eszközöl.

!!! Figyelmeztetés !!!

Kitünő zongorahangoló

M A G R I N I A.

ajánlatik mindennemű zongora-hangolás, javítás, bőrözésére.

Megíudható a társulat zeneműkereskedésében váci utca 3.

Megjelent a társulat kiadásában:

A

MARCSA ÉS MARISKA

népszinművének összes eredeti dalai.

Zenéjét szerzé:

S e r l y L a j o s.

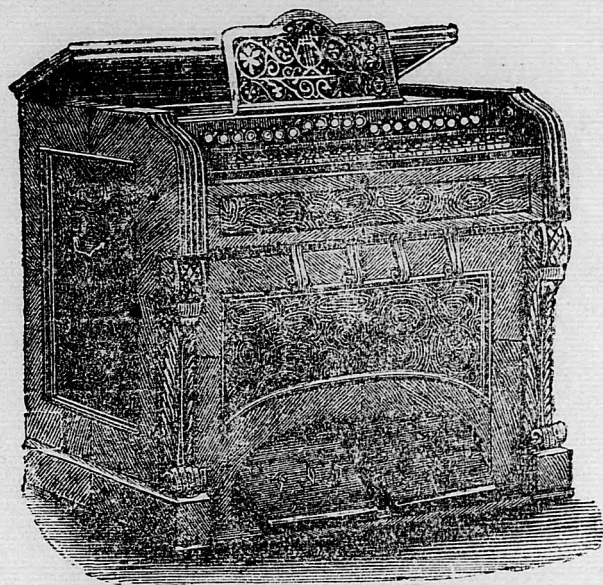
1. »Víg vagyok én . . .«	5. »Szebb a virág . . .«
2. »Nem adok én . . .«	6. »Fülemile dal.«
3. »Hallod-e te kis hamis . . .«	7. »Trilla dala.«
4. »Feleség, feleség . . .«	8. Paraszt induló.

Ára 1 frt 50 kr.

E népszinmű nagy tetszést s sikert aratott a budapesti népszinházban.

Kapható a társulat nemz. zeneműkereskedésében s minden hazai könyv- és zeneműkereskedésben.

A társulat zongora-termében következő hangszerek kaphatók és ajánlatnak:

A legkitünőbb
„Harmoniumok“

Titz Péter utóda
Kotykiewicz Teofil
gyára Bécsben.

A legjobb minőségű Harmoniumok nagy választéka. Hangverseny- és szalon-harmoniumok Prolongement és Percussióval. Templomok és iskolák számára 100 forinttól fölfelé.

Több évi jótállás!

➔ Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

! Ehrbar! ➔

világhírű zongorái.

Ezen hangszerek a zongora gyártás remekei közé tartoznak. Tartóságra utólérhetlenek, ezen tulajdonságnak köszönheti e gyár nagy hírnevét. Kaphatók:

Szalon Stucz,	diófa	} kereszthurozott és egyszerű.
„ „	fekete	

„Produktiv szövetkezet“

E céget hat évvel ezelőtt a világhírű „Bösendorfer“ zongoragyárából elszakadt 60 munkás alapította s ma már méltán vetekedik az anyagyár készítményeivel. Tekintve a kitűnő minőséget a legolcsóbb hangszer. Különösen ajánlhatók az úgynevezett „Mignon zongorák.“

— A nagy arany éremmel kitüntetve. —

SCHMIDT FERENCZ

Bösendorfer tanítványa.

Jó minőségű tartós zongorák:

Rövid szalon, diófából

„ „ fekete.

Árjegyzék küldetik, díj nélkül.